

білі, блідо-жовті, завдовжки 1,5 см Декоративність 5.

Lonicera tatarica L. Кущ висотою до 4(6) м. Область поширення – Сибір, Поволжжя, Середня Азія. Зимостійкі (1), діаметр стовбурців 2,6-5,0 см, цвітуть щорічно, плодоносять. Середня дата цвітіння 19.05(9.05-31.05). Квіти парні, рожеві, завдовжки 1,5-2 см. Тривалість цвітіння 15-25 днів. Декоративність в цвітінні ба.

Lonicera trichosantha Bureau & Franch. Кущ біля 1,5 м висотою. Область поширення – Західний Сибір і Середня Азія. Зимостійкість 1-2(3), плодоносять. Середня дата цвітіння 14.05.(2) Квіти парні, завдовжки 2 см. Декоративність в цвітінні 5.

Видовий склад колекції роду жимолость у дендрологічному парку «Тростянець» змінювався протягом тривалих років, так на період 60-х – 70-х років кількість видів становила 40, сьогодні нараховується – 20, більшість із них представлені по декілька екземплярів, а подекуди утворюють густі зарослі (*L. prolifera*). Фенологічні спостереження показали, що фази бутонізації, цвітіння, плодоношення, дещо зміщені в порівнянні з фазами областей поширення видів. Ступінь зимостійкості (1-3), та бал декоративності (5-6), вказує на те, що види роду можуть бути рекомендовані в декоративному садівництві та успішно використовуватись в озелененні.

Література

1. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі: Покритонасінні. Ч.2. – К.: Фітосоціоцентр, 2002.- 448 с.
2. Ільєнко О. Динаміка інтродукованих і місцевих видів деревних рослин в умовах дендропарку "Тростянець" // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Інтродукція та збереження рослинного різноманіття ; Вип. 19/21). / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2009.– 113-115 с.
3. Зайцева І.О. Дослідження феноритмики деревних рослин: навчально-методичний посібник / Дніпропетровський національний ун-т. Д.: Видавництво Дніпропетровського ун-ту, 2003. –39 с.
4. Мисник Г.Е.Сроки и характер цветения деревьев и кустарников / Г.Е. Мисник / К., «Наук. думка», 1976.-392 с.
5. Флора СССР /под. ред. В.Л.Комарова Т.ХХІІІ. – Москва.: Издательство Академии Наук СССР., 1958.

СТАН ВИВЧЕННЯ АГАРИКОЇДНИХ ГРИБІВ БАСЕЙНУ Р. ПСЕЛ У МЕЖАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Макаренко Я.М.

Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України

Вивченню агарикоїдних грибів в Україні приділялося і приділяється достатньо уваги.

Проте деякі регіони все ж лишаються неповністю чи слабо обстеженими. До таких регіонів належить і Лівобережний Лісостеп України, унікальні природні ресурси якого та недостатня вивченість у мікологічному плані робить цей регіон надзвичайно цікавим і перспективним для дослідження різноманітності мікобіоти.

П.Є. Сосін, вивчаючи протягом 1930 – 1941 років гастероміцети України, зібрав колекцію з 130 зразків (28 видів) грибів родини Boletaceae на території Лівобережного Лісостепу України. Автор наводить для них народні назви, вказує, як часто вони трапляються, місцезнаходження,

субстрат, на якому гриб зростає. Результати своїх досліджень П. Є. Сосін опублікував у статті «Матеріали до флори родини *Boletaceae* України» (1946) [11].

А. С. Бухало досліджувала мікобіоту лісів середньої течії річки Ворскли. Серед 452 видів грибів, які належали до різних класів і порядків, вона наводить 40 видів з порядку *Agaricales*, які є досить розповсюдженими в цій місцевості [4].

Детальне, багаторічне дослідження грибів Лівобережного Лісостепу України в межах долини річки Ворскли були проведені Р. В. Ганжою (Ганжа, 1958, 1960а, 1960б, 1962, 1970). Вивчався видовий склад, екологічні особливості та природні ресурси головних місцевих істівних грибів. З 484 види агарикальних грибів 151 вид був зареєстрований для території України вперше. В лісах р. Ворскли у видовому відношенні мають перевагу гриби родини *Tricholomataceae* (160 видів), *Cortinariaceae* (68), *Russulaceae* (63), *Coprinaceae* (43), а також родини *Strophariaceae* (34), *Boletaceae* (32), *Agaricaceae* і *Amanitaceae* (по 29 видів), що мають найбільший видовий склад порівнюючи з іншими родинями порядку *Agaricales* [5, 6, 7].

У 80-х роках мікобіоту північних районів Лівобережного Лісостепу України вивчала К. К. Карпенко (1980, 1987, 1988), яка вперше в Україні дослідила макроміцети на болотах і луках різних типів, а також цілині степи лісостепової зони. На території заповідника «Михайлівська цілина» вона виявила 96 видів грибів порядку *Agaricales s. l.* *Clitocybe concave* (Scop.: Fr.) Gill., *Marasmius limosus* Quél., *Psathyrella typhae* (Kalchbr.) Pears. et Dennis, *Collybia palustris* (Pk) A. H. Sm., *Coprinus friesii* Quél., *Cortinariaceae cinnamomeus* (Fr.) Fr. var. *paludosus* Fr., *Galerina clavata* (Velen.) Kühn, *Hypholoma elengatum* (Pers.: Fr.) Ricken, *Mycena candida* (Bres.) Kühn., *Panoeolina foenicisii* (Fr.) R. Mre, *Pholiota myositis* (Fr.: Fr.) Sing., *Psathyrella typhae* (Kalchbr.) Pears. Et Dennis, *Psilocybe atrobrunea* (Lasch) Gill., *Xeromphalina belliae* (Johnston) Kühn et R. Mre автор наводить як нові для України види грибів [8, 9].

З 1988 року вивченням агарикоїдних грибів Придніпровської низовини в межах Лівобережного Лісостепу України займається Беседіна І. С. Для різних рослинних угруповань був встановлений видовий склад агарикальних грибів. У результаті проведених досліджень на території Придніпровської низовини виявлено 398 видів, які належать до 78 родів 17 родин 4 порядків класу *Basidiomycetes*. 326 видів є новими для дослідженої території, 92 – нові для Лівобережного Лісостепу, 31 вид – для мікобіоти України. *Amanita olivaceobrunnea* Hanzha & Besed. описана як нова для науки [1, 2, 3].

Агарикоїдні гриби басейну р. Псел у межах Лівобережного Лісостепу України практично майже не вивчені, тут працювали лише І.С. Беседіна та К.К. Карпенко. Так, у нижній течії р. Псел Беседіною І.С. було виявлено 116 видів, серед яких є дані про 5 рідкісних для України. К.К. Карпенко досліджувала північно-східну частину басейну р. Псел в межах Лівобережного Лісостепу, де вона знайшла близько 63 види агарикоїдних грибів, з них рідкісними видами є *Inocybe patouillardii* Bres., *Phaeomarasmius erinaceus* (Fr.) Kühner, *Mniopetalum bryophilum* (Pers. per Fr.) Donk., *Tephroclype palustris* (Peck) Donk., а *Mycena permixta* (Britzelm.) Sacc – новий для України [10].

Отже, агарикоїдні гриби басейну р. Псел у межах Лівобережного Лісостепу України на сьогодні не достатньо вивчені. Продовження роботи в цьому напрямку є актуальним.

Література

1. Беседіна І.С. Агарикоїдні базидіоміцети Придніпровської низовини (в межах Лівобережного Лісостепу України): Автореф. дис. ... канд. біол. наук. – Київ, 1993. – 24 с.
2. Беседіна І.С. Нові та рідкісні для мікобіоти України види роду *Agaricus* Fr. emend. Kars. // Укр. ботан. журн. – 1992 – Т.49. – № 1. – С. 51 – 54.
3. Беседіна І.С., Ганжа Р.В. *Amanita olivaceobrunnea* sp. nov. – новий вид з України // Укр. ботан. журн. – 1993. – Т.50. – № 3. – С. 123-125.
4. Бухало А.С. Микофлора лесов району середнього течення р. Ворсклы. : Автореф. дис. ... канд. біол. наук. – Київ, 1962. – 17 с.
5. Ганжа Р.В. Гриби порядку Agaricales Заворсклянських суборів // Укр. ботан. журн. – 1960 б. – Т. 17. – №5. – С. 491-495.
6. Ганжа Р.В. К флоре грбов порядку Agaricales долини р. Ворсклы на полтавщині: Автореф. дис. ... канд. биол. наук. – Киев, 1962. – 11 с.
7. Ганжа Р.В. Матеріали мікрофлори та екології вищих Базидіоміцетів в лісосурах Полтавщини // Укр. бот. журнал. – 1970. – Т. 27. – №5. – С. 582-586.
8. Карпенко К.К. Макроміцети заповідних територій Сумської області. – Суми: ПП Вінниченко М.Д., 2009. – 356 с.
9. Карпенко К.К. Нові для Української РСР види шапинкових грибів // Укр. ботан. журн. – 1988. – Т. 45. – № 1. – С. 54 – 56.
10. Карпенко К.К. Нові та рідкісні для України види макроміцетів із північно-східної частини Лівобережного Лісостепу // Укр. ботан. журн. – 2004. – Т. 61. – № 2. – С. 34-40.
11. Сосін П.Є. Матеріали до флори Boletaceae України // Ботан. журн. АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – № 1. – С. 64-70.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ α -НОК НА УКОРІНЮВАНІСТЬ І РОЗВИТОК СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ СОРТІВ ОБЛІПИХИ КРУШИНОВИДНОЇ (*HIPPURHAE RHAMNOIDES* L.) В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Миколайко І.І.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Ріст рослини, утворення генеративних органів, стійкість до несприятливим факторам середовища являються комплексними програмами, які включають в себе велику кількість метаболічних систем. Такі системи регулюються фітогормонами і негормональними речовинами.

Фітогормони – найважливіші предшественники ендогенних регуляторів росту. Їх відмінною рисою являється те, що вони здатні діяти в малих концентраціях, виконуючи роль регуляторів основних фізіологічних програм і процесів (ділення і ріст клітин, стан спокою рослини і т.д.).

В даний час визнані п'ять типів фітогормонів, з яких ауксином відводиться головна роль в коренеутворенні. Вони контролюють диференціювання ріст, ділення і розтягнення клітин, активують діяльність камбію, стимулюють поглинання і рух пластичних речовин по рослині, інгібують утворення відокремленого шару, регулює подовження кореня, опадання і старіння листя. Ауксини впливають на різні системи метаболізму: синтез нуклеїнових кислот, білків, вуглеводний і ліпідний обмін, синтез вторинних речовин, фотосинтез, дихання.

Встановлено, що при обробці основи зелених живців ауксинами в визначених концентраціях клітини камбію і кореневої паренхіми стають центрами притягання води, поживних речовин. Що призводить до розтягнення клітин, новоутворенню цитоплазми і послідовному за ним діленню